

Yayın Tarihi: 27.06.2024 - Yazar: Ferdi Asım Hellaç

Kripto Varlıklara İlişkin Düzenlemeler İçeren Kanun Teklifi Kabul Edildi

Genel Kurulda kabul edilen kanuna göre; Sermaye Piyasası Kurulu, sermaye piyasası araçlarının kripto varlık olarak ihraç edilebilmesinde yetkili olacak. Kripto varlık hizmet sağlayıcıların kuruluşlarına ve/veya faaliyete başlamalarına Kurulca izin verilebilmesi için bilgi sistemleri ve teknolojik altyapıları konularında TÜBİTAK'ın belirleyeceği kriterlere uygunluk aranacak. Kurulca bankalara yükümlülük getirecek düzenlemeler için BDDK'nin görüşü alınacak. Kripto varlıklar, yatırımcı tazmin hükümlerine tabi olmayacak.

Kripto varlıklara ilişkin düzenlemeler içeren Sermaye Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilerek yasalaştı.

Kanunla Sermaye Piyasası Kanunu'na kripto varlıklara ilişkin tanımlar ekleniyor.

Buna göre, "**cüzdán**" kripto varlıkların transfer edilebilmesini ve bu varlıkların ya da bu varlıklara ilişkin özel ve açık anahtarların çevrim içi veya çevrim dışı olarak depolanmasını sağlayan yazılım, donanım, sistem ya da uygulamalar olarak tanımlandı. Kanuna göre, "**kripto varlık**" da dağıtık defter teknolojisi veya benzer bir teknoloji kullanılarak elektronik olarak oluşturulup saklanabilen, dijital ağlar üzerinden dağıtımı yapılan, değer veya hak ifade edebilen gayri maddi varlıklar olarak tanımlanıyor.

"**Kripto varlık hizmet sağlayıcı**", platformları, kripto varlık saklama hizmeti sağlayan kuruluşları ve bu Kanuna dayanılarak yapılacak düzenlemelerde kripto varlıkların ilk satış ya da dağıtımı dahil olmak üzere kripto varlıklarla ilgili olarak hizmet sağlamak üzere belirlenmiş diğer kuruluşlar olarak yer alırken, "**kripto varlık saklama hizmeti**" platform müşterilerinin kripto varlıklarının veya bu varlıklara ilişkin cüzdandan transfer hakkı sağlayan özel anahtarların saklanması, yönetimini veya Sermaye Piyasası Kurulunca (SPK) belirlenecek diğer saklama hizmetlerini tanımlayacak.

"**Platform**" kripto varlık alım-satım, ilk satış ya da dağıtım, takas, transfer, bunların gerektirdiği saklama ve belirlenebilecek diğer işlemlerin bir veya daha fazlasının gerçekleştirildiği kuruluşlar olarak tanımlanıyor.

Sermaye piyasası araçlarının Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) sistemine dahil olmadan kripto varlık olarak ihraç edilebilmesi için esaslar belirlenmesine yönelik Kurula yetki verilmesi amaçlanıyor. Buna göre Kurul, sermaye piyasası araçlarının bu madde hükümlerine göre kayden ihraç edilerek MKK tarafından izlenmesi yerine kripto varlık olarak ihracına ve bunların oluşturulup saklandıkları hizmet sağlayıcılar tarafından sunulan elektronik ortam nezdinde kayden izlenmesine ilişkin esaslar belirleyebilecek.

Sermaye piyasası araçlarının kripto varlık olarak ihracı halinde; hakların izlenmesi, üçüncü kişilere karşı ileri sürülebilmesi ve devredilmesinde, kripto varlıkların oluşturulup saklandıkları elektronik ortamdaki kayıtlar esas alınacak. Kurul, bu elektronik ortamdaki kayıtlarla **MKK sistemi arasında entegrasyon sağlanmasını zorunlu tutabilecek**. Bu düzenlemenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenecek.

Kripto varlık hizmet sağlayıcıları

Düzenlemeye göre, kripto varlık hizmet sağlayıcıların kurulabilmesi ve faaliyete başlaması için Kuruldan izin almaları zorunlu olacak. Bunlar münhasıran Kurulca belirlenecek faaliyetleri yerine getirecek. Bunların kuruluşlarına ve faaliyete başlamalarına, ortaklarına, yöneticilerine, personeline, organizasyonuna, sermayelerine ve sermaye yeterliliğine, yükümlülüklerine, bilgi sistemleri ve teknolojik altyapılarına, pay devirlerine, yapabilecekleri faaliyetlere, faaliyetlerinin geçici veya sürekli olarak durdurulmasına ilişkin esaslar ile faaliyetleri sırasında uymaları gereken diğer ilke ve esaslar Kurul tarafından belirlenecek. Pay devirlerinde Kurul izninin alınması zorunlu olacak.

Bu düzenlemelere aykırı olarak gerçekleştirilen devirler, **pay defterine kaydolunmayacak ve bu hükme aykırı olarak pay defterine yapılan kayıtlar hükümsüz** sayılacak.

Kripto varlık hizmet sağlayıcıları, sistemlerinin güvenli bir şekilde yönetilebilmesi için gerekli düzenlemeleri yapmak, önlemleri almak ve gerekli iç kontrol birim ve sistemlerini oluşturmakla yükümlü olacak. Kripto varlık hizmet sağlayıcıların kuruluşlarına ve/veya faaliyete başlamalarına Kurulca izin verilebilmesi için bilgi sistemleri ve teknolojik altyapıları konularında **TÜBİTAK'ın belirleyeceği kriterlere uygunluk** aranacak.

Kripto varlık hizmet sağlayıcılarının ortaklarının taşıması gereken şartlar da kanunla hüküm altına alınıyor. Buna göre, kripto varlık hizmet sağlayıcılarının ortaklarının müflis olmaması, konkordato ilan etmiş olmaması, uzlaşma suretiyle yeniden yapılandırma başvurusunun tasdik edilmiş olmaması ya da hakkında iflasın ertelenmesi kararı verilmiş olmaması şartlarının yanı sıra ilgili kanunlarda sayılan suçlardan kesinleşmiş mahkumiyetinin bulunmaması, işlem yasaklı olmaması; öte yandan gerekli mali güç ve işin gerektirdiği dürüstlük ve itibara sahip bulunması ve ortaklık yapısının şeffaf ve açık olması şartlarını taşımaları gerekecek.

Kanunla, platformların ortaklarına ve yönetim kurulu üyelerine, diğer sermaye piyasası kurumlarıyla benzer bazı asgari şartlar getirilerek gerekli mali güç ve işin gerektirdiği dürüstlük ve itibarın sağlanması amaçlanıyor.

Platformlar üzerinden kripto varlıkların alınıp satılmasına ve ilk satış ya da dağıtımının yapılmasına; kripto varlıkların takasına, transferine ve saklanmasına ilişkin usul ve esasların düzenlenmesi yetkisi SPK'ye veriliyor.

Kripto varlık hizmet sağlayıcıları, atıf yapılan hükümler dışında Kanunun diğer hükümlerine tabi olmayacak. Kanunun ilgili fıkraları kapsamında Kurul düzenleyici işlemler tesis ederek ve özel nitelikli kararlar alarak uygulamayı düzenlemeye ve yönlendirmeye yetkili olacak. Kanunun ilgili maddeleri uyarınca Kurulca bankalara yükümlülük getirecek düzenlemeler için Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) görüşü alınacak.

Sermaye piyasası araçlarına özgü haklar sağlayan kripto varlıklara ilişkin olarak düzenleyici işlemler tesis etmek, özel ve genel nitelikte kararlar almak ve tedbir ve yaptırım uygulamak konusunda SPK yetkili olacak. Kurul, sermaye piyasası araçlarına özgü haklar sağlayan kripto varlıklar dışında, dağıtık defter teknolojisinin veya benzer bir teknolojik altyapının geliştirilmesi suretiyle oluşturulan, değeri bu teknolojiden ayrıştırılamayan nitelikte olan kripto varlıkların satış ya da dağıtımının, Kanunun sermaye piyasası araçlarıyla ilgili hükümlerine tabi olmaksızın platformlar nezdinde yapılabilmesi konusunda esaslar belirleyebilecek. Bu esaslara tabi olacak kripto varlıkları belirleme aşamasında teknik kriterler açısından değerlendirme yapmak üzere TÜBİTAK'tan ya da bakanlıklara bağlı, ilgili, ilişkili kurum ve kuruluşlar ile diğer kamu kurumlarından teknik rapor isteyebilecek. Bu kapsamda bir kripto varlığın teknolojik özelliklerinin uygun görülmesi ve bunların satış ya da dağıtımına izin verilmesi bunların kamuca tekeffülü anlamına gelmeyecek. Bu kripto varlıkların satış ya da dağıtımının yapılması suretiyle halktan para toplayanlar ile bunlara fon sağlayanlar arasındaki ilişkiler genel hükümlere tabi olacak. Bu işlemler sırasında Kurulca belirlenecek şekilde hazırlanan ve ilan edilen her türlü bilgilendirme dokümanını imzalayan gerçek ve tüzel kişiler bu dokümanlarda yer alan yanlış, yanıltıcı veya eksik bilgilerden kaynaklanan zararlardan müteselsilen sorumlu olacak.

Kurum ve kuruluşların, kripto varlıklara ilişkin olarak diğer mevzuattan kaynaklanan görev ve yetkileri saklı kalacak. Düzenleme kapsamındaki esaslar dahilinde platformlarda işlem gören kripto varlıklar dışındaki kripto varlıklara bu kanundaki hükümler uygulanmayacak. Kripto varlıklarla yapılan her türlü işleme ilişkin Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun ve ilgili mevzuat hükümleri saklı olacak. Kripto varlıkları konu edinen rehin sözleşmelerine, Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni Kanunu uygulanmayacak.

Platformlarda fiyatlar serbestçe oluşacak

Kanunla kripto varlık hizmet sağlayıcıların faaliyetleri ile kripto varlıkların transfer ve saklamasına ilişkin esaslar hüküm altına alınıyor.

Buna göre de kripto **varlık hizmet sağlayıcıları ile bunlarda işlem yapmak isteyen müşteriler arasında imzalanan sözleşmeler yazılı şekilde veya uzaktan iletişim araçlarının kullanılması suretiyle mesafeli olarak ya da mesafeli olsun olmasın Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek ve müşteri kimliğinin doğrulanmasına imkan verecek yöntemler yoluyla kurulabilecek** ve buna ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenecek.

Kurul, kripto varlık hizmet sağlayıcılarla müşterileri arasında sözleşmelerin düzenlenmesine, kapsamına, değiştirilmesine, ücret ve masraflara, sözleşmenin sona ermesine, feshine ve bu sözleşmelerin içeriğinde yer alması gereken asgari hususlara ilişkin belirlemeler yapabilecek. Kripto varlık hizmet sağlayıcıların müşterilerine karşı sorumluluğunu ortadan kaldıran veya sınırlandıran her türlü sözleşme şartı geçersiz sayılacak. Platformlar müşterilerinin işlemlerine ilişkin itirazlarını ve şikayetlerini etkin şekilde çözecek dahili mekanizmalar kurmakla yükümlü olacak. Kripto varlık hizmet sağlayıcılar müşterilerin kimliklerini, **Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun** ve ilgili diğer mevzuat hükümleri kapsamında tespit etmekle yükümlü olacak.

Platformların kendi nezdinde işlem görecektir veya ilk satış ya da dağıtım yapılacak kripto varlıkların belirlenmesine ve bunların işlem görmesinin sonlandırılmasına ilişkin yazılı listeleme prosedürü oluşturulması zorunlu olacaktır; bu konuda Kurul tarafından ilke ve esaslar düzenlenebilecek. Belirlenecek ilke ve esaslarda, TÜBİTAK'ın ya da gerekli görülen diğer kurum ve kuruluşların görüşü alınarak kripto varlıkların teknolojik özelliklerine ilişkin teknik kriterlere yer verilebilecek. Bir kripto varlığın platformlarca listelenmiş olması bunların kamuca tekeffülü anlamına gelmeyecek.

Platformlarda fiyatlar serbestçe oluşacak. Platformlar işlemlerin güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, adil, dürüst ve rekabetçi bir şekilde gerçekleşmesinin sağlanması, piyasa bozucu nitelikte işlem ve işlemlerin tespit edilmesi, önlenmesi ve tekrarlanmaması amacıyla emir ve işlem esaslarını belirleyecek, bünyelerinde gerekli gözetim sistemini kuracak ve her türlü önleyici tedbirleri alacak.

İşlem kayıtları

Platform nezdinde gerçekleştirilen piyasa bozucu nitelikte işlem ve işlemlere ilişkin olarak tespitleri yapmak, bu nitelikteki işlem ve işlemleri gerçekleştiren hesapların kısıtlanması, durdurulması ve kapatılması dahil olmak üzere **gerekli tedbirleri almak ve ulaşılan tespitleri rapora bağlayarak Kurula bildirmekle yükümlü** olacak.

Platformlar ile bunların müşterileri arasındaki ilişkiler ve platformlarda gerçekleştirilen işlemler nedeniyle taraflar arasında oluşan uyuşmazlıklar genel hükümlere tabi olacak. Platformlara, Kurul tarafından faaliyet izni verilmiş olması, işlemlerin kamunun güvencesi altında olduğu anlamına gelmeyecek. Kripto varlıklar yatırımcı tazmin hükümlerine tabi olmayacak.

Müşterilerin kripto varlık transferlerinin gerçekleştirildiği cüzdanlara ve fon transferlerinin gerçekleştirildiği hesaplara ilişkin kayıtlar kripto varlık hizmet sağlayıcılar tarafından güvenli, erişilebilir ve takip edilebilir şekilde tutulacak. Tüm işlem kayıtlarının bütünlüğü, doğruluğu ve gizliliği sağlanacak. Müşterilerin kripto varlık transfer işlemlerinde, **Kurul ve Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı tarafından yapılan düzenlemelere uyulacak**. Transfer mesajlarında gönderici ve alıcıya ilişkin yer alması öngörülen bilgi ve veriler, kripto varlık hizmet sağlayıcılar tarafından düzenlemelerde belirlenen sürelerde güvenli bir şekilde gönderilecek. Bu amaçla dağıtık defter teknolojisi, başkaca bağımsız bir mesajlaşma platformu veya uygulama ara yüzü gibi mesajlaşmaya imkan veren yazılım uygulamaları ve teknolojik araçlar kullanılabilir.

Platformların müşterilerine ait kripto varlıkları, müşterilerin kendi cüzdanlarında bulundurulması esas olacak. Bankalar nezdinde saklanan kripto varlıklar ile müşterilere ait bu kapsamdaki nakitler Bankacılık Kanununun 63'üncü maddesinde düzenlenen mevduatın ve katılım fonunun sigortalanması hükümlerine tabi olmayacak.

Müşterilerin kendi cüzdanlarında bulundurmamayı tercih etmedikleri kripto varlıklara ilişkin saklama hizmetinin, Kurul tarafından yapılacak düzenleme uyarınca yetkilendirilmiş ve BDDK tarafından uygun görülen bankalarca veya Kurulca kripto varlık saklama hizmeti sunma konusunda yetkilendirilmiş kuruluşlarca sunulması ve müşterilere ait nakitlerin bankalarda tutulması zorunlu olacaktır. Kurul, her bir kripto varlık için veya bunların dayandığı teknolojik özellikler ya da

kripto varlıkların nitelik ve nicelikleri kapsamında saklama konusunda ayrı esaslar belirlemeye yetkili olacak.

Müşterilere ait nakit ve kripto varlıklar, kripto varlık hizmet sağlayıcıların malvarlığından ayrı olacak ve kayıtlar bu düzenlemeye uygun olarak tutulacak. Müşterilerin nakit ve kripto varlıkları, kripto varlık hizmet sağlayıcılarının borçları nedeniyle, kripto varlık hizmet sağlayıcılarının mal varlığı ise müşterilerin borçları nedeniyle kamu alacakları için olsa dahi haczedilemeyecek, rehin edilemeyecek, iflas masasına dahil edilemeyecek ve üzerlerine ihtiyati tedbir konulamayacak.

Kripto varlıklara yönelik yatırım danışmanlığı ve portföy yöneticiliği yapılmasına ilişkin usul ve esaslar SPK tarafından belirlenecek.

Kripto varlık hizmet sağlayıcılar yayın, ilan, reklam ve duyuruları ile her türlü ticari iletişimle ilgili olarak Kurulca belirlenen esaslara uyacak.

Kripto varlık hizmet sağlayıcılara icra edecekleri faaliyetleri gösteren yetki belgesi verilecek. Bankalar için BDDK'nin uygun görüşü aranacak.

TBMM Genel Kurulunda kabul edilen kripto varlıklara ilişkin düzenlemeler içeren Sermaye Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna göre, bankalar nezdinde tutulan müşteri nakitlerinin ilgili yatırım kuruluşu müşterileri için açılacak münferit hesap veya hesaplarda, yatırım kuruluşunun kendi nakit varlığından ayrı izlenmesi esas olacak.

Müşteri hesaplarının bankalarda nemalandırılmasına ilişkin esaslar SPK tarafından belirlenecek. Müşteri hesapları kredi teminatı olarak gösterilemeyecek, bu hesaplar üzerinde yatırım kuruluşu lehine blokaj, rehin ve benzeri takyidat tesis edilemeyecek. Bankaların bu kapsamdaki sorumluluğu, yatırım kuruluşlarınca yapılan bildirimlerle sınırlı olacak. Bu hesaplarda bakiyesi yer alan müşterilerle ilgili tedbir, haciz ve benzeri her türlü idari ve adli talepler münhasıran ilgili yatırım kuruluşuna bildirilecek ve yatırım kuruluşunca yerine getirilecek.

Yatırım kuruluşlarınca müşteri nakitleri için bankalar nezdinde açılan hesaplar, banka muhasebesinde ayrı bir hesapta izlenecek. Bankalar yatırım kuruluşu müşteri nakitlerinin kaydedildiği hesaplara ilişkin Kurulca belirlenen şekil ve sıklıkta Kurula bildirim yapmak zorunda olacak. Bu yükümlülük Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) tarafından Kurula tahsis edilen bir sistem yoluyla da yerine getirilebilecek.

Hizmet sağlayıcılara Türkiye Sermaye Piyasaları Birliğine üye olma zorunluluğu

Kitle fonlama platformları ve kripto varlık hizmet sağlayıcıların ***Türkiye Sermaye Piyasaları Birliğine üye olmaları zorunlu*** olacak. Bu sayede bir meslek kuruluşu bünyesinde temsil edilmeleri ve sektörle tek bir ortak nokta üzerinden iletişim kurulabilmesi sağlanacak. Ayrıca sektörlerin kendi öz disiplinini sağlamasında Türkiye Sermaye Piyasaları Birliğinin öz düzenleyici fonksiyonundan yararlanılması da amaçlanıyor.

Kanunla, izinsiz sermaye piyasası faaliyetlerinin internet aracılığıyla yürütüldüğünün tespit edilmesi halinde uygulanacak tedbirler hüküm altına alınıyor. Buna göre, gelişen teknolojiyle birlikte internet ortamında işlenen suçla konu yayınların içerik veya yer sağlayıcısının belirlenmesinde yaşanan sorunlar nedeniyle içeriğin çıkarılması veya erişimin engellenmesi kararı verilebilecek suçlarda yurt içi-yurt dışı ayrımının kaldırılmış olmasına uygun olarak izinsiz sermaye piyasası faaliyetlerinin internet aracılığıyla yürütülmesinde de yurt içi-yurt dışı ayrımı kaldırılıyor. Uygulanacak tedbirlere, içeriğin çıkarılması tedbiri de ekleniyor.

İzinsiz sermaye piyasası faaliyetlerinin internet aracılığıyla yürütüldüğü tespit edildiğinde, internet aracılığıyla yapılan yayınlarla ilgili olarak içeriğin çıkarılmasına veya erişimin engellenmesine Kurul tarafından karar verilecek ve uygulanmak üzere Erişim Sağlayıcıları Birliğine gönderilecek.

Kripto varlık hizmet sağlayıcıların faaliyetlerinde uygulanacak tedbirler

Kanunla, kripto varlık hizmet sağlayıcıların faaliyetlerinde uygulanacak tedbirler de düzenleniyor.

Yurt dışında yerleşik platformlar tarafından Türkiye'de yerleşik kişilere yönelik faaliyette bulunulması ya da Kurulca yapılacak düzenlemeler kapsamında kripto varlıklara ilişkin yasaklanmış bir faaliyetin Türkiye'de yerleşik kişilere sunulması da izinsiz kripto varlık hizmet sağlayıcılığı sayılacak. **Yurt dışında yerleşik platformlarca Türkiye'de iş yeri açılması, Türkçe internet sitesi oluşturulması, sunulan kripto varlık hizmetlerine ilişkin doğrudan veya Türkiye'de yerleşik kişi ya da kurumlar aracılığıyla tanıtım ve pazarlama faaliyetlerinde bulunulması durumlarından herhangi birinin varlığı halinde faaliyetlerin Türkiye'de yerleşik kişilere yönelik olduğu kabul edilecek.** Faaliyetlerin Türkiye'de yerleşik kişilere yönelik olduğunun tespitine ilişkin ilave kistaslar Kurul tarafından belirlenebilecek.

Kurul, kripto varlık hizmet sağlayıcıların faaliyetlerinden kaynaklanan nakit ödeme ve kripto varlık teslim yükümlülüklerini yerine getiremediği veya kısa sürede yerine getiremeyeceği ya da bunlardan bağımsız olarak mali yapılarının ciddi surette zayıflamakta olduğu ya da mali durumunun taahhütlerini karşılayamayacak kadar zayıflamış olduğunun tespiti halinde 3 ayı geçmemek üzere verilecek uygun süre içinde mali yapılarının güçlendirilmesini istemeye ya da **herhangi bir süre vermeksizin doğrudan kripto varlık hizmet sağlayıcılarının faaliyetlerini geçici olarak durdurmaya yetkili** olacak. Kurul ayrıca bunların faaliyet yetkilerini kaldırma, sorumluluğu tespit edilen yönetici ve çalışanların imza yetkilerini sınırlama veya kaldırma yetkisine sahip olacak.

Kurul, belirlediği esaslara ya da yasalara aykırı olarak internet üzerinden ilan, reklam ve duyuru yapıldığına ilişkin bilgi edinilmesi, Kurulca belirlenen esaslara aykırı olarak kripto varlıklara yönelik yatırım danışmanlığı veya portföy yöneticiliği yapıldığına ilişkin bilgi edinilmesi ile izin alınmaksızın kripto varlık hizmet sağlayıcılığı faaliyetinin internet aracılığıyla yapıldığının Kurulca tespit edilmesi hallerinde internet aracılığıyla yapılan yayınlarla ilgili olarak içeriğin çıkarılmasına veya erişimin engellenmesine karar verebilecek ve uygulanmak üzere kararı Erişim Sağlayıcıları Birliğine gönderecek.

Kurulca belirlenen esaslara aykırı olarak internet dışındaki mecralardan ilan, reklam ve duyuru yapıldığının tespiti halinde, sorumluların ilgili mevzuat uyarınca ilan ve reklamları durdurulabilecek, kanuna aykırı belgeleriyle ilan ve reklamları toplatılabilecek. Söz konusu işlemler mahallin en büyük mülki idare amirinin bildirimine üzerine iş yeri açma ve çalışma ruhsatlarına ilişkin mevzuatta belirlenen yetkili idarelerce yerine getirilecek.

Denetim ve yaptırımlar

Kanunla kripto varlık hizmet sağlayıcıların denetimi ve uygulanacak yaptırımlar hüküm altına alınıyor.

Buna göre, kripto varlık hizmet sağlayıcılarının denetimi için Kurul personeli ile birlikte denetim faaliyeti icra etmek ya da kendi düzenlemelerinin imkan verdiği şekilde denetim faaliyeti yürütenlere teknik destek verecek şekilde meslek personeli olma şartı aranmaksızın nezaret etmek üzere, Kurulun talebi üzerine bakanlıklara bağlı, ilgili, ilişkili kurum ve kuruluşlar ile diğer kamu kurumlarından bu kurum ve kuruluşların onayıyla personel görevlendirilebilecek.

Kripto varlık hizmet sağlayıcılarının mali denetimi ve bilgi sistemleri bağımsız denetimi, Kurulca ilan edilen listede yer alan bağımsız denetim kuruluşlarınca yapılacak. Bilgi sistemleri denetimine ilişkin ilave usul ve esaslar TÜBİTAK ya da gerekli görülen diğer kurum ve kuruluşların görüşü alınarak Kurulca belirlenecek. Kurul personeli ve görevlendirilen diğer personel, Kurulca belirlenecek program çerçevesinde yetkili kuruluşlarca yapılacak bilgi sistemleri denetimlerinin her aşamasına, denetçi bağımsızlığı ilkesini zedelemeksizin izleyici sıfatıyla eşlik edebilecek. Bu şekilde denetime katılanlar bağımsız denetim kuruluşlarının ulaştığı denetim sonuçlarıyla ilgili bir sorumluluk taşımayacak ve yetkili kuruluşun bilgi birikimini şahsına veya bir başka yetkili kuruluşa çıkar sağlamak için kullanamayacak.

Kripto varlık hizmet sağlayıcılarının hukuka aykırı faaliyetleri ile nakit ödeme veya kripto varlık teslim yükümlülüklerini yerine getirememesinden kaynaklanan zararlardan **kripto varlık hizmet sağlayıcıları** sorumlu olacak.

Kripto varlık hizmet sağlayıcıları, bilişim sistemlerinin işletilmesi, her türlü siber saldırı, bilgi güvenliği ihlalleri gibi fiillerden veya personelin her türlü davranışından kaynaklanan kripto varlık kayıplarından Türk Borçlar Kanunu'nun ilgili hükmü kapsamında sorumlu olacak. Kayıpların kripto varlık hizmet sağlayıcılarından tazmin edilememesi veya edilemeyeceğinin açıkça belli olması halinde, kripto varlık hizmet sağlayıcı mensupları kusurlarına ve durumun gereklerine göre kayıplardan kendilerine yükletilebildiği ölçüde sorumlu olacak ve şahsi sorumlulukla ilgili olarak düzenlemenin ilgili hükmü uygulanacak. Hizmet sağlayıcıların kusuru olmaksızın sunulan hizmetlerde yaşanan kesintilerden kaynaklanan, geçici bir süre emir iletilmemesi ya da işlem, transfer yapılamaması halleri ve benzeri hallerde ortaya çıkan zararlar bu kapsamda değerlendirilemeyecek.

Düzenlemelere aykırı fiillerde bulunanlara idari para cezası uygulanacak. Buna göre, **"bilgi, belge vermeme, denetimin engellenmesi suçu"**, **"yasal defterlerde, muhasebe kayıtlarında, finansal raporlarda usulsüzlük suçu"**, **"denetimde talep edilen bilgiler hakkında sır saklama yükümlülüklerine uyulmaması suçu"** kripto varlık hizmet sağlayıcılar bakımından da öngörülüyor. Düzenlemeye ve ilgili düzenlemelere aykırı şekilde satış ya da dağıtımının yapılması halinde de ilgili hükümler kapsamındaki yaptırımlar uygulanacak.

Müşterilere ait nakit ve kripto varlıklara ilişkin tedbir, haciz ve benzeri her türlü idari ve adli talepler kripto varlık hizmet sağlayıcıları tarafından yerine getirilecek.

Müşterilere ait nakit ve kripto varlıklara adli makamlarca el konulması halinde, el konulan varlıkların Kurulca yetkilendirilmiş saklama hizmeti sağlayan kuruluşlar nezdinde oluşturulan cüzdanlarda muhafazası için gerekli tüm işlemler adli makamlarca tesis edilecek.

Kanunun "**piyasa bozucu eylemler**", "**bilgi suistimali**" ve "**piyasa dolandırıcılığı**" başlıklı hükümleri kapsamında gerçekleştirilen inceleme ve denetimler kapsamında Kurulca internet aracılığıyla yapılan yayınlarla ilgili olarak içeriğin çıkarılmasına veya erişimin engellenmesine karar verilebilecek ve karar uygulanmak üzere Erişim Sağlayıcıları Birliğine gönderilecek.

TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilen kripto varlıklara ilişkin düzenlemeler içeren Sermaye Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'a göre, aykırılıkların tespitinde ve uygulanacak yaptırımlarda dikkate alınacak finansal tablolar belirleniyor; ceza üst sınırının tespitinde esas alınacak brüt satış hasılatı ile vergi öncesi karın belirlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenleme yetkisi Sermaye Piyasası Kuruluna tanınıyor.

Hakkında idari para cezası tesis edilecek ilgili kişinin gider kalemlerinin taraflar arasında serbestçe belirlenebildiği ve tesis edilecek idari para cezaları ya da örtülü kazanç olarak aktarılan tutar ile herhangi bir illiyet bağının bulunmadığı göz önünde bulundurularak, söz konusu gider kalemlerinin menfaat hesaplamalarında dikkate alınmaması ile menfaat hesabında karın realize edilip edilmediğine bakılmayacağı hususu netleştiriliyor. Bu şekilde idari para cezaları ya da örtülü kazanç olarak aktarılan tutara ilişkin menfaat hesaplamalarının daha kolay ve hızlı yapılabilmesi amaçlanıyor.

İzin almaksızın kripto varlık hizmet sağlayıcısı olarak faaliyet yürüttüğü tespit edilen gerçek kişiler ve tüzel kişilerin yetkilileri 3 yıldan 5 yıla kadar hapis ve 5 bin günden 10 bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılacak.

Kripto varlık hizmet sağlayıcılarda zimmet

Kripto varlık hizmet sağlayıcı görevi nedeniyle kendisine tevdi edilen veya koruma, saklama ve gözetimiyle yükümlü olduğu para veya para yerine geçen evrak veya senetleri, diğer malları veya kripto varlıkları kendisinin ya da başkasının zimmetine geçiren kripto varlık hizmet sağlayıcı yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile diğer mensupları, 8 yıldan 14 yıla kadar hapis ve 5 bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılacak; kripto varlık hizmet sağlayıcının zararını tazmin edecek.

Suçun, zimmetin açığa çıkmamasını sağlamaya yönelik hileli davranışlarla işlenmesi halinde faile **14 yıldan 20 yıla kadar hapis ve 20 bin güne kadar adli para cezası** verilecek. Ancak, adli para cezasının miktarı kripto varlık hizmet sağlayıcının ve **müşterilerinin uğradığı zararın 3 katından az olamayacak.**

Faaliyet izni kaldırılan bir kripto varlık hizmet sağlayıcının; hukuken veya fiilen yönetim veya kontrolünü elinde bulundurmuş olan gerçek kişi ortaklarının, kripto varlık hizmet sağlayıcının ya da müşterilerinin kaynaklarını, her ne

suretle olursa olsun kripto varlık hizmet sağlayıcının emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürecek şekilde doğrudan veya dolaylı olarak kendilerinin veya başkalarının menfaatlerine kullandırmak suretiyle, kripto varlık hizmet sağlayıcıyı veya müşterilerini zarara uğratmaları zimmet olarak kabul edilecek. Bu fiilleri işleyenler hakkında **12 yıldan 22 yıla kadar hapis ve 20 bin güne kadar adli para cezasına** hükmolunacak; ancak, adli para cezasının miktarı kripto varlık hizmet sağlayıcının ve müşterilerinin uğradığı **zararın üç katından az olamayacak**. Ayrıca, meydana gelen zararın müteselsilen ödettirilmesine karar verilecek.

Soruşturma başlamadan önce, zimmete geçirilen para veya para yerine geçen evrak veya senetlerin, diğer malların veya kripto varlıkların aynen iade edilmesi veya uğranılan zararın tamamen tazmin edilmesi halinde, verilecek cezanın üçte ikisi indirilecek.

Kovuşturma başlamadan önce, zimmete geçirilen para veya para yerine geçen evrak veya senetlerin, diğer malların veya kripto varlıkların gönüllü olarak aynen iade edilmesi veya uğranılan zararın tamamen tazmin edilmesi halinde, verilecek cezanın yarısı indirilecek. Bu durumun hükümden önce gerçekleşmesi halinde, verilecek cezanın üçte biri indirilecek.

Zimmet suçunun konusunu oluşturan para veya para yerine geçen evrak veya senetleri veya diğer malların veya kripto varlıkların suçun işlendiği tarihteki değerinin azlığı nedeniyle verilecek ceza üçte birden yarıya kadar indirilecek.

Kripto varlıklara ilişkin şahsi sorumluluk

Kripto varlık hizmet sağlayıcının zimmet sayılan karar ve işlemler gerçekleştirdiği tespit edilen yönetim kurulu başkan ve üyeleri, diğer mensupları, hukuken veya fiilen yönetim veya kontrolünü elinde bulundurmuş olan gerçek kişi ortaklarının müşterilere verdikleri zararları sınırlı olarak zimmete geçirildiği tespit edilen tutardan öncelikli olarak karşılanmasını sağlamak amacıyla şahsi sorumlulukları yoluna gidilerek, Kurulun talebi üzerine doğrudan şahsen iflaslarına mahkemece karar verilebilecek.

Bu karar ve işlemler üçüncü kişilere **menfaat temini amacıyla yapıldığı takdirde, menfaat temin eden kişiler hakkında da temin ettikleri menfaat üzerinden** uygulanacak.

Haklarında şahsi iflas kararı verilenlerin aktiflerinden nakit olanlar doğrudan doğruya, olmayanlar ise paraya çevrilmek suretiyle, müşterilerin zararlarının ödenmesinde kullanılacak. Aktiflerden öncelikle müşteri zararları ödenecek. Müşteri zararlarının tamamının karşılanamaması halinde garameten ödeme yapılacaktır. Müşteri zararları tamamen karşılandıktan sonra artan kısım haklarında şahsi iflas kararı verilenlere iade edilecek.

Kripto varlıkların zimmet suçuna özel soruşturma usulü

Soruşturma ve kovuşturmalar Kurulun yazılı bildirim üzerine veya gecikilmesinde sakınca görülen hallerde resen Cumhuriyet savcılarınca yapılacak ve Kurul haberdar edilecek. Başvuru üzerine kamu davası açılması halinde

iddianamenin kabulü ile birlikte, bir örneği Kurula tebliğ edilecek ve Kurul aynı zamanda "**katılan**" sıfatını kazanacak. Kovuşturmaya yer olmadığına karar verilirse, bu karar ilgisine göre Kurula ve soruşturmanın tarafı ilgililere tebliğ edilecek. Kurul ve ilgililer kendisine tebliğ edilen bu kararlara karşı **Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre itiraza yetkili** olacak.

Tanımlanan zimmet suçuna ait davalar, fiilin işlendiği yerin bağlı olduğu ilin adıyla anılan 1 numaralı ağır ceza mahkemelerinde görülecek. Gerekli görülen yerlerde Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hakimler ve Savcılar Kurulunca bu tür suçlara bakmak üzere o yerlerdeki diğer ağır ceza mahkemeleri de görevlendirilebilecek. Bu suçlardan dolayı mahkum olanlar, Hazineye olan borçları ve tazminatları ödemediği veya bu borçlar ve tazminatlar malvarlıklarından tahsil olunamadığı sürece, bunlar hakkında koşullu salıverilme hükümleri uygulanmayacak.

Her yıl platformların bir önceki yılki faiz gelirleri hariç tüm gelirlerinin yüzde biri Sermaye Piyasası Kurulu, yüzde biri de blokzincir ve ilgili bilişim teknolojilerinin geliştirilmesinde kullanılmak üzere TÜBİTAK bütçesine ilgili yılın mayıs ayı sonuna kadar ödenerek gelir olarak kaydedilecek. **Buna göre yapılacak tahakkuk ve ödemelerle ilgili diğer esaslar SPK tarafından belirlenecek.**

Kripto varlık hizmet sağlayıcılara ilişkin geçiş hükümleri

Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte kripto varlık hizmet sağlayıcılığı faaliyeti yürütenler, yürürlük tarihinden itibaren bir ay içinde, Kurulca belirlenecek belgelerle Kurula başvuruda bulunarak, ikincil düzenlemelerde öngörülecek şartları sağlayarak faaliyet izni almak üzere gerekli başvuruları yapacaklarına veya müşteri hak ve menfaatlerini zarara uğratmadan **üç ay içerisinde tasfiye kararı alacaklarına ve tasfiye sürecinde yeni müşteri kabul etmeyeceklerine dair bir beyan sunmak zorunda** olacak.

Kanunun yürürlüğü sonrasında faaliyete başlamak isteyenler faaliyetlerine başlamadan önce Kurula başvuruda bulunarak ikincil düzenlemelerde öngörülecek şartları sağlayarak faaliyet izni almak üzere gerekli başvuruları yapacaklarını beyan edecek.

Tasfiyeye gitmeyi tercih eden ya da belirlenen süre içinde Kurula başvuru yapmayan kuruluşlarda hesapları bulunan müşterilerin transfer taleplerinin yerine getirilmemesi izinsiz hizmet sağlayıcılığı faaliyeti suçunu oluşturacak.

Yurt dışında yerleşik kripto varlık hizmet sağlayıcılar, Türkiye'de yerleşik kişilere yönelik faaliyetlerini Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden üç ay içinde sonlandırarak.

Müşterilerin kripto varlıkları nakde veya nakdi kripto varlığa çevirebilmelerine ve kripto varlıkların transferinin gerçekleştirilmesine imkan veren Türkiye'de yerleşik ATM ve benzeri elektronik işlem cihazlarının faaliyetleri Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi **takip eden üç ay içinde** sonlandırılacak; faaliyetini sonlandırmayan ATM'ler mahallin en büyük mülki idare amirinin bildirimine üzerine işyeri açma ve çalışma ruhsatlarına ilişkin mevzuatta belirlenen yetkili idareler tarafından kapatılacak.

Ferdi Asım Hellaç Mali Müşavir

SPK ve TÛBİTAK bütçesine gelir kaydedilmesi uygulaması 2024 gelirleri üzerinden 2025 yılında uygulanmaya başlanacak.

İkincil düzenlemeler, Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 6 ay içinde çıkarılacak.

EK:

7518 Sermaye Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

2 Temmuz 2024 Tarih ve 32590 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Ferdi Asım Hellaç

Mali Müşavir

YASAL UYARI : İnternet sitemizde yer alan yazıların tüm hakları saklıdır. Ancak yazar ve site kaynağının aktif linkine yer verilerek alıntı yapılabilir. YAZILAR AYNEN YAYIMLANAMAZ. Aksi yönde eylemler hakkında Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki tazminat ve ceza hükümlerinin uygulanması için hukuki süreçler başlatılacaktır.

Kaynak : <https://hellac.com/blogdetay/kripto-varliklara-iliskin-duzenlemeler-iceren-kanun-teklifi-kabul-edildi>

Erişim Tarihi : 01.05.2026